461/2020 Sb.
Zákon

ze dne 10. listopadu 2020

O kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2

Vyhlášeno dne 13. listopadu 2020, datum poslední novelizace 24. února 2021

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
Úvodní ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon upravuje daňový bonus na kompenzaci některých hospodářských následků bezprostředně souvisejících s omezením nebo zákazem podnikatelské činnosti v důsledku opatření přijatých orgány státní správy k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 (dále jen „kompenzační bonus“).

(2) Za opatření podle odstavce 1 se pro účely tohoto zákona považuje také opatření přijaté jiným orgánem veřejné moci nebo k tomu oprávněnou osobou k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem označovaným jako SARS CoV-2, pokud toto opatření spočívá v zákazu nebo omezení činnosti nebo provozu zařízení, ve kterém jsou poskytovány zdravotní a sociální služby jejich poskytovatelem.

ČÁST DRUHÁ
Kompenzační bonus

§ 2

Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby samostatně výdělečně činné

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je osoba samostatně výdělečně činná podle zákona upravujícího důchodové pojištění.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu může být pouze ten, kdo ke dni 5. října 2020 byl

a) osobou podle odstavce 1, nebo

b) osobou, jejíž samostatná výdělečná činnost je přerušena ode dne, který nastal po 12. březnu 2020.

§ 3

Subjekt kompenzačního bonusu v případě společníka společnosti s ručením omezeným

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také fyzická osoba, která je společníkem společnosti s ručením omezeným založené za účelem dosažení zisku, která má

a) nejvýše 2 společníky, kteří jsou fyzickými osobami a jejichž podíl není představován kmenovým listem, nebo

b) pouze společníky, kteří jsou členy jedné rodiny a jejichž podíl není představován kmenovým listem.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 může být pouze ten, kdo

a) splňoval podmínky podle odstavce 1 ke dni 5. října 2020,

b) byl ke dni 5. října 2020 daňovým

1. rezidentem České republiky, nebo

2. nerezidentem České republiky, který předpokládá, že splní všechny podmínky pro uplatnění snížení daně za zdaňovací období, do něhož spadá příslušné bonusové období, podle § 35ba odst. 2 zákona o daních z příjmů.

(3) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být společník společnosti s ručením omezeným, která v bonusovém období

a) byla v úpadku nebo v likvidaci nebo

b) byla nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

(4) Subjektem kompenzačního bonusu podle odstavce 1 nemůže být společník společnosti s ručením omezeným,

a) jejíž obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za skončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob bezprostředně předcházející bonusovému období nepřekročil částku 180 000 Kč, nebo která předpokládá, že její obrat podle § 1d odst. 2 zákona o účetnictví za první dosud neskončené zdaňovací období daně z příjmů právnických osob, po jehož celou délku tato společnost vykonává činnost, nepřekročí částku 120 000 Kč,

b) která nebyla ke dni 5. října 2020 daňovým rezidentem České republiky, nebo jiného členského státu Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru.

(5) V případě, že je fyzická osoba společníkem více společností s ručením omezeným, posuzuje se splnění podmínek podle odstavců 1 až 4 ve vztahu ke každé společnosti s ručením omezeným samostatně.

§ 4

Subjekt kompenzačního bonusu v případě osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Subjektem kompenzačního bonusu je také osoba, která vykonávala v rozhodném období práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr a v důsledku toho byla alespoň 3 kalendářní měsíce účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec a současně nevykonávala jinou činnost, v jejímž důsledku by byla účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec; to neplatí, pokud se jedná o činnosti, u nichž vzniká účast na nemocenském pojištění pouze z důvodů uvedených v § 5 písm. a) bodech 12 a 13 zákona o nemocenském pojištění.

(2) Dohodou o práci konané mimo pracovní poměr se pro účely tohoto zákona rozumí dohoda o provedení práce nebo dohoda o pracovní činnosti podle zákoníku práce.

(3) Zaměstnancem se pro účely tohoto zákona rozumí zaměstnanec podle zákona upravujícího nemocenské pojištění.

§ 5

Společná ustanovení pro subjekt kompenzačního bonusu

(1) Subjekt kompenzačního bonusu je daňovým subjektem.

(2) Subjektem kompenzačního bonusu nemůže být osoba, která v bonusovém období byla nespolehlivým plátcem nebo nespolehlivou osobou podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty.

(3) Členy jedné rodiny se pro účely tohoto zákona rozumí příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle zákona upravujícího registrované partnerství.

(4) Rozhodným obdobím je období od 1. června 2020 do 30. září 2020.

§ 6

Předmět kompenzačního bonusu

(1) Předmětem kompenzačního bonusu je výkon samostatné výdělečné činnosti nebo výkon činnosti společnosti s ručením omezeným, které je subjekt kompenzačního bonusu společníkem, a to v kalendářním dni, ve kterém byla tato činnost bezprostředně zakázána nebo omezena opatřením podle § 1.

(2) Předmětem kompenzačního bonusu je také výkon samostatné výdělečné činnosti nebo výkon činnosti společnosti s ručením omezeným, které je subjekt kompenzačního bonusu společníkem, a to v kalendářním dni, ve kterém byla tato činnost alespoň z 80 % vyloučena v důsledku bezprostředního zákazu nebo omezení opatřením podle § 1 vztahujícího se na

a) odběratele zboží, služeb nebo jiných výstupů subjektu kompenzačního bonusu, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, jejíž výstupy lze bez zásadních obtíží poskytovat jinému odběrateli, nebo

b) osobu, v jejíchž prostorách je činnost subjektu kompenzačního bonusu vykonávána, nejedná-li se o činnost subjektu kompenzačního bonusu, kterou lze bez zásadních obtíží vykonávat jinde.

(3) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 2 je výkon činnosti podle odstavce 1 nebo 2 pouze, pokud se jedná o subjekt, u něhož převažující část příjmů v rozhodném období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností; přitom se zohlední pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(4) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 3 je výkon činnosti podle odstavce 1 nebo 2 pouze, pokud se jedná o

a) společnost s ručením omezeným, u níž převažující část příjmů v rozhodném období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností,

b) subjekt, u něhož převažující část příjmů v rozhodném období bezprostředně pocházela z jedné nebo více těchto činností společnosti podle písmene a); přitom se zohlední pouze příjmy odpovídající podílu společníka v této společnosti a dále příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(5) Pro splnění podmínky podle odstavců 3 a 4 lze namísto převažující části příjmů zohlednit převažující část přidané hodnoty pocházející z dané činnosti.

§ 7

Předmět kompenzačního bonusu v případě osoby vykonávající práci na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Předmětem kompenzačního bonusu je také výkon práce na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr zakládající účast na nemocenském pojištění v kalendářním měsíci, v němž nastal den, za který se poskytuje kompenzační bonus, pokud tato práce nemohla být vykonávána z důvodů na straně zaměstnavatele, které nastaly v důsledku bezprostředního zákazu nebo omezení jeho činnosti opatřením podle § 1.

(2) Předmětem kompenzačního bonusu v případě subjektu kompenzačního bonusu podle § 4 je výkon práce podle odstavce 1 pouze, pokud se jedná o subjekt, u něhož převažující část příjmů v rozhodném období plynula od zaměstnavatele podle odstavce 1; přitom se zohlední pouze příjmy podle § 6, 7 a 9 zákona o daních z příjmů.

(3) Pro splnění podmínky podle odstavce 2 lze namísto převažující části příjmů zohlednit převažující část přidané hodnoty pocházející z dané činnosti.

(4) Zaměstnavatelem podle odstavce 1 se rozumí zaměstnavatel, se kterým měl subjekt kompenzačního bonusu

a) v rozhodném období uzavřenu dohodu o práci konané mimo pracovní poměr a který mu za toto období zúčtoval započitatelný příjem v částce zakládající účast na nemocenském pojištění a

b) ke dni 5. října 2020 uzavřenu dohodu o práci konané mimo pracovní poměr.

§ 8

Vyloučení nároku na kompenzační bonus

(1) Subjektu kompenzačního bonusu nevzniká nárok na

a) podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost za kalendářní den, za který obdržel kompenzační bonus,

b) kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel podporu v nezaměstnanosti podle zákona upravujícího zaměstnanost,

c) kompenzační bonus za kalendářní den, za který obdržel v České republice nebo v některém z členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru podporu související se zmírňováním následků výskytu koronaviru označovaného jako SARS CoV-2, s výjimkou

1. podpory, která slouží k úhradě nájemného,

2. podpory poskytované zaměstnavatelům,

3. podpory poskytované v podobě dotace v rámci dotačního programu Ministerstva průmyslu a obchodu „OŠETŘOVNÉ“ PRO OSVČ.

d) kompenzační bonus podle § 3 za kalendářní den, za který společnost s ručením omezeným, které je společníkem, obdržela

1. v České republice nebo v některém z členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru podporu obdobnou kompenzačnímu bonusu,

2. z důvodu zaměstnání tohoto společníka podporu poskytovanou zaměstnavatelům v souvislosti se zmírněním některých hospodářských následků vzniku a rozšíření onemocnění COVID-19 způsobeného koronavirem

označovaným jako SARS CoV-2.

(2) Subjektu kompenzačního bonusu může nárok na kompenzační bonus vzniknout za kalendářní den pouze

a) podle § 2, 3 nebo 4,

b) jednou v případě, že je společníkem více společností s ručením omezeným,

c) jednou bez ohledu na počet činností podle § 6 odst. 1 nebo 2,

d) jednou v případě, že vykonává činnost na základě více než jedné dohody o práci konané mimo pracovní poměr.

(3) Kompenzační bonus je započitatelným příjmem pro stanovení nároku na dávky vyplácené podle zákona upravujícího pomoc v hmotné nouzi a zákona upravujícího státní sociální podporu.

§ 9

Výše kompenzačního bonusu

Výše kompenzačního bonusu činí 500 Kč za každý kalendářní den bonusového období.

§ 10

Bonusové období

(1) Prvním bonusovým obdobím je období od 5. října do 4. listopadu 2020.

(2) Dojde-li k prodloužení doby trvání nouzového stavu trvajícího v rámci dosavadního bonusového období, je dalším bonusovým obdobím období odpovídající době prodloužení nouzového stavu.

(3) Podmínka pro vznik nároku na kompenzační bonus za poslední kalendářní den bonusového období, která je vázána na opatření podle § 1, se považuje za splněnou, také pokud je splněna pro předcházející kalendářní den.

ČÁST TŘETÍ

Správa kompenzačního bonusu

§ 11

Správa a správce kompenzačního bonusu

(1) Kompenzační bonus se spravuje jako daň podle daňového řádu.

(2) Kompenzační bonus je vratkou daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

(3) Správcem kompenzačního bonusu je finanční úřad místně příslušný ke správě daně z příjmů daňového subjektu, který podal žádost o kompenzační bonus, (dále jen „správce bonusu“).

§ 12

Žádost o kompenzační bonus

(1) Kompenzační bonus se vyměřuje na základě žádosti o kompenzační bonus, která kromě obecných náležitostí podání obsahuje také

a) čestné prohlášení osvědčující splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus,

b) účet u poskytovatele platebních služeb v české měně, na který má být kompenzační bonus vyplacen,

c) identifikaci společnosti s ručením omezeným, jejíž výkon činnosti je předmětem kompenzačního bonusu,

d) určení činnosti podle § 6 odst. 1 nebo 2 nebo § 7 odst. 1 a kalendářních dní bonusového období, v nichž byla tato činnost bezprostředně zakázána nebo omezena opatřením podle § 1.

(2) Žádost o kompenzační bonus se podává za bonusové období.

(3) Žádost o kompenzační bonus lze podat nejpozději do 2 měsíců po skončení bonusového období. Není-li tato žádost v této lhůtě podána, nárok na kompenzační bonus zaniká.

(4) Potvrzení podání podle § 71 odst. 3 daňového řádu lze v případě žádosti o kompenzační bonus učinit také pomocí elektronické kopie dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem, zaslané na elektronickou adresu zveřejněnou správcem bonusu.

(5) Pokud je žádost o kompenzační bonus podána ve formě elektronické kopie dokumentu opatřeného vlastnoručním podpisem, považuje se za potvrzenou podle § 71 odst. 3 daňového řádu.

§ 13

Žádost o kompenzační bonus v případě osoby činné na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr

(1) Žádost o kompenzační bonus podle § 4 obsahuje kromě náležitostí podle § 12 také

a) identifikaci zaměstnavatele, pokud na jeho straně nastaly důvody podle § 7 odst. 1,

b) kopii dohody o práci konané mimo pracovní poměr podle § 4 odst. 1,

c) kopii mzdového listu zahrnujícího kalendářní měsíce, kdy byl subjekt kompenzačního bonusu účasten nemocenského pojištění na základě dohody o práci konané mimo pracovní poměr podle písmene b) v rozhodném

období.

(2) Kopii mzdového listu podle odstavce 1 písm. c) lze nahradit potvrzením od zaměstnavatele prokazujícím splněn podmínek podle § 4 odst. 1.

§ 14

Stanovení kompenzačního bonusu

(1) Kompenzační bonus se stanoví za bonusové období.

(2) Kompenzační bonus se považuje za vyměřený dnem podání žádosti o kompenzační bonus, a to ve výši odpovídající součinu výše kompenzačního bonusu a počtu dní bonusového období.

(3) Zjistí-li správce bonusu na základě postupu k odstranění pochybností nebo na základě daňové kontroly, že nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na kompenzační bonus a kompenzační bonus nebyl vyměřen ve správné výši, doměří daň ve výši rozdílu vyměřeného kompenzačního bonusu a částky nově zjištěné.

(4) Ve lhůtě podle § 12 odst. 3 lze žádost o kompenzační bonus změnit. Dojde-li ke změně žádosti ještě před předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu do evidence daní, správce bonusu změnu zohlední v rámci tohoto předepsání. Dojde-li k pozdější změně žádosti, správce bonusu může na jejím základě doměřit daň nebo kompenzační bonus.

(5) Povinnost uhradit penále z částky doměřené daně nevzniká.

(6) Ke zkrácení doby trvání zákazů a omezení v rámci opatření podle § 1 stanovených na dobu určitou, ke kterému došlo po dni podání žádosti o kompenzační bonus, která se k těmto zákazům a omezením vztahuje, se při posouzení splnění podmínek pro vznik nároku na kompenzační bonus nepřihlíží.

§ 15

Placení kompenzačního bonusu

(1) Vyměřený kompenzační bonus správce bonusu předepíše do evidence daní. Kompenzační bonus se eviduje na samostatném osobním daňovém účtu daňového subjektu.

(2) Přeplatek vzniklý předepsáním vyměřeného kompenzačního bonusu je vratitelným přeplatkem a správce bonusu jej vrátí daňovému subjektu bez zbytečného odkladu ode dne vyměření kompenzačního bonusu; úrok z vratitelného přeplatku v případě kompenzačního bonusu nevzniká.

(3) Vrácení přeplatku podle odstavce 2 se provede bezhotovostně na účet u poskytovatele platebních služeb vedený v české měně uvedený v žádosti o kompenzační bonus.

(4) Kompenzační bonus nepodléhá výkonu rozhodnutí ani exekuci.

(5) Poskytovatel platebních služeb může finanční prostředky odpovídající vyplacenému kompenzačnímu bonusu vyplatit povinnému bez ohledu na to, že je veden výkon rozhodnutí nebo exekuce přikázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Tuto výplatu oznámí příslušnému orgánu provádějícímu výkon rozhodnutí nebo exekuci.

ČÁST ČTVRTÁ
Závěrečné ustanovení

§ 16

Zvláštní ustanovení o osvobození od daně z příjmů

Od daně z příjmů fyzických osob je v roce 2021 osvobozen příjem z dotace v rámci dotačního programu Ministerstva průmyslu a obchodu „OŠETŘOVNÉ“ PRO OSVČ.

ČÁST PÁTÁ
Účinnost

§ 17

Tento zákon nabývá účinnosti dnem následujícím po dni jeho vyhlášení.

Vondráček v. r.
Zeman v. r.
Babiš v. r.